

● PREDSEDSTVO OK ZKS O RAZMERAH V TOZDU TURBUS

Vse še ni rešeno a smer je prava

Politična situacija in samoupravne razmere so v Integralu Sapu-tozdu Turbus boljše kot so bile pred letom dni, ko je krmilo te organizacije združenega dela prevzelo novo vodstvo. Treba pa bo storiti še marsikaj: utrditi disciplino, urediti položaj tozda v okviru delovne organizacije Sap, predvsem odnose s tozdom Servo, nič več podpirati lažne solidarnosti, čeprav je ob tem jasno, da samo z disciplinskimi ukrepi ne bo mogoče reševati težav. Izhod je v osveščanju ljudi, v pojasnjevanju, kakšne posledice jih lahko doletijo zaradi prekrškov, ki jih v tem tozdu ni malo. Sodelovanje pri urejanju teh zadev pa sodi tudi med naloge članov ZK v tozdu Turbus. Vsak komunist mora tu prispevati svoj delež, občinski komite ZKS pa jim bo pri tem nudil vso pomoč.

To so končne ugotovitve s seje predsedstva občinskega komiteja ZKS naše občine, ki je 19. septembra obravnavalo informacijo o razmerah v tozdu Turbus. Kot je znano, je v tem tozdu maja lani prišlo do prekinitve dela. Ob tej priložnosti so se v kolektivu pokazala številna naspotja, ki zadevajo gospodarski položaj in samoupravne odnose v tozdu. Pred letom dni je tozod dobil novo vodstvo. »Od takrat pa do danes potekajo samoupravne aktivnosti normalno, povečala se je disciplina, tozod ob

polletju ni imel več izgube,« je na seji komiteja povedal sekretar osnovne organizacije ZK v Turbusu Gregor Lobe.

Število zaposlenih se je v tem času v tozdu povečalo le za odstotek, naraslo pa je število nadur. Zato so delavci zelo obremenjeni, vendar zaposliti več ljudi ni rešitev, saj pozimi ni dela za vse. Kljub večji disciplini, nekateri člani sekretariata OO ZK v tozdu so menili, da je ta celo preostara, imajo še vedno največ težav s preprečevanjem različnih prekrškov. Gre za neu-

poštevaje vozni redov, krajo denarja in goriva, prisvajanje druge družbene imovine, za tiho-tapljenje kave pa tudi za nepravilni odnos do potnikov. Petnajstim delavcem je od prekinitve do danes zaradi kršitev prenehalo delovno razmerje, sedmim pa le pogojno, ker se delavski svet Turbusa ni strinjal s predlogom disciplinske komisije za njihovo odpustitev. Take lažne solidarnosti seveda ne kaže podpirati, saj je treba poleg socialne varnosti posameznika misliti tudi na celoten kolektiv. Da je stanje tu res pereče, kaže tudi podatek, da je v zadnjih petih letih, odkar vodijo disciplinske spise, bilo od 312 delavcev obravnavanih kar 270.

Toliko število prekrškov pa je po mnenju nekaterih tudi posledica nenormalnih delovnih razmer. »Šoferji in sprevodniki delamo velikokrat od štirih zjutraj do desetih zvečer in dovolj je, če kateri od potnikov šoferju po-

kaže le prst,« je dejal eden od članov sekretariata OO ZK Turbus. Normalnih razmer pa zaradi njihove dejavnosti ni lahko zagotoviti. Kot je povedal direktor tozda Turbus Franc Hrovat, približno 40 odstotkov zaposlenih dela zdaj dnevno devet ur in pol. Ta odstotek se bo povečal, ko bo poleg Gorenjskega urejen tudi Primorski cestni križ. Dogovarjajo se tudi o drugačnem vrednotenju nadurnega dela, kot učinek namreč, saj se zdaj delavcem zaradi visokih davkov in prispevkov skorajda ne splača več opravljati veliko nadur.

Kljub vsem težavam in ob ne preveč optimističnih napovedih glede razvoja avtobusnega prometa, saj so planski dokumenti bolj usmerjeni v razvoj železnice, zmanjšuje pa se tudi število potnikov na avtobusih, se ugled delovne organizacije ponovno pričinja popravljati in kolektiv dobro opravlja svojo izjemno težko nalogo. Zdaj je tudi priložnost, da ob sprejemanju samoupravnega sporazuma s tozdom Servo pošteno uredijo odnose med tema dvema organizacijama združenega dela, ki sta obe na istem dvorišču, vendar se je Turbus do nedavnega kopal v izgubi, drugemu pa je dohodek ostajal.

SINDIKATI V AKCIJI ● SINDIKATI

Predsedstvo občinskega sveta ZS Lj. Moste-Polje je ugotovilo, da so planirani cilji gospodarjenja doseženi, vztraja pa na realizaciji začrtanega programa razbremenitve gospodarstva, ki dosedaj ni prineslo skorajda nobenih rezultatov.

Ob obravnavi razvoja gradbeništvu in s tem povezane problematike smo zavzeli več jasnih stališč, predvsem pa poudarili, da bo potrebno večjo vlogo odigrati na področju izvoza in s tem povezanega enotnega nastopa na tujem tržišču. Nikakor ne moremo biti zadovoljni s takim načinom vrednotenja proizvodnega dela, kot so ga pokazala sredstva javnega obveščanja ob zaključku zveznega tekmovanja gradbenih delavcev v Mariboru (katerega pokrovitelj je bil Gradis); televizija je namreč temu pomembnemu dogodku namenila le nekaj minut, medtem ko je v isti oddaji nogometu namenila kar celo reportažo.

Predlog za ustanovitev sklada za razvoj vrhunskega športa kot posebno obliko združevanja sredstev in dela ozdov s športnimi klubi in telesnokulturno skupnostjo podpiramo, saj se bodo o podpisu sporazuma za ustanovitev

sklada ozdi odločili sami in bodo nad porabo tako zbranih sredstev imeli tudi nadzor.

Če še niste poskrbeli za nakup ozimnice, vsa naj spomnimo, da jesen že trka na vrata in je čas, da napolnite šrambo. Do 20. oktobra 1984 bo organiziran nakup ozimnice po ugodnejših cenah potekal v naši občini na naslednjih prodajnih mestih:

- Stepanjsko naselje — Emona center
- Novo Jarše — Emona center
- Trznica Moste — Borinci
- N. Fužine — Mercator
- Pokopališka 36 — Mercator
- Proletarska — Mercator
- Discont Šmartinska — Emona
- Kajuhova — Sadje zelenjava — Mercator
- Stepanjsko naselje — Nama
- Zalog — Mercator
- Vevče — Mercator
- Zadvor — Mercator
- Slape — Mercator
- Hrušica — Mercator

DELOVNIM ORGANIZACIJAM

Komisija za ohranjanje in razvijanje revolucionarnih tradicij pri mestnem svetu zveze sindikatov Ljubljana si je med drugim zadala nalogo, da bo poskušala pomagati pri delu vsem, ki zbirajo gradivo ali pišejo o preteklosti ljubljanskih delovnih organizacij.

Komisija si močno prizadeva pospešiti delo pri beleženju zgodovinskih podatkov ljubljanskih delovnih organizacij. Zato vas prosimo, da sporočite na občinski svet zveze sindikatov:

- Ali kdo kakorkoli pripravlja zgodovino naše delovne organizacije in kdo je ta tovariš(-ica)?
- Ali ste doslej že založili in izdali kako brošuro, zbornik ali važnejši sestavek v internem glasilu, nanašajoč se na preteklost vaše delovne organizacije? Nam lahko pošljete izvod na naslov: Zveza sindikatov Slovenije — mestni svet Ljubljana, Kopitarjeva 2.

● SKRB ZA SPOMENIK NOB

ONA-ON sodeluje s krajevno skupnostjo

Na pobudo članov OO ZK in ob podpori drugih družbenopolitičnih organizacij v Jugotekstilu ONA-ON so se delavci te delovne organizacije s sedežem v naši občini odločili nameniti sredstva za vzdrževanje spomenika NOB v KS Kodeljevo. S podpisom samoupravnega sporazuma so potrdili to svojo odločitev, ki ne pomeni samo namenjanje denarja, pač pa gre za skrbništvo nad spomenikom, za vzdrževanje le-tega, za vzdrževanje čistoče v okolici. Najpomembnejše, kar je vodilo k tej odločitvi, pa je bila želja po obujanju in ohranjanju revolucionarnih tradicij NOB.

Vsekakor je to lep primer sodelovanja med delovno organizacijo in krajevno skupnostjo, čeravno nista na isti lokaciji, kar nekateri delovne organizacije radi postavljajo kot oviro in izgovor za sodelovanje s KS.

S. R.

Na sliki: Samoupravni sporazum o skrbništvu Jugotekstila — ONA-ON nad spomenikom NOB v KS Kodeljevo sta podpisala predsednica delavskega sveta Marija Pervanje in predsednik sveta KS Marko Černič.

Med izvozniki tudi Teol

Med delovnimi organizacijami, ki se vse uspešneje vključujejo v izvoz, je tudi tovarna Teol. Na konvertibilno področje, predvsem v Zahodno Nemčijo in Avstrijo, prodajajo sredstva za delegatsko industrijo, za hlajenje kovin pri obdelavi, emulgatorje za različne namene in emulgirane izdelke. Letos so do 6. septembra izvozili že za 600.000 dolarjev medtem ko so za vse leto načrtovali, da bodo na tuje prodali le za 130.000 dolarjev svojih izdelkov.

Zdaj se je pokazalo, da so bila njihova predvidevanja nerealna, vendar pravijo, da bi tudi zdaj težko ocenili, koliko bodo še izvozili do konca leta in koliko v prihodnjem letu, saj na uspeh vpliva vrsta dejavnikov. Včasih se povsem nepričakovano posreči dobra poteza, drugič pa kljub prizadevanjem ni pravega uspeha. »V tem trenutku vidimo, da možnosti so, a konkurenca je strašna. Ne želimo pa izvažati z izgubo, saj sodimo, da so naši izdelki po kakovosti enakovredni tujim,« je razložil direktor delovne organizacije Miha Klešnik.

Približno 60 odstotkov surovin, ki jih v Teolu potrebujejo, morajo uvoziti saj naša petrokemijska industrija ni sposobna razvijati surovinske baze hkrati z razvojem izdelkov, tako kot je to v navadi v razvitem svetu. Zato so letos v Teolu porabili že za okoli 3 milijone dolarjev uvoženih surovin, vendar ves ta nakup ni šel na njihov račun, marveč so k temu prispevali svoj delež tudi domači kupci, za katere Teol dela razne kemikalije. Kot kaže, pa se to stanje še zlepa ne bo popravilo in se bo raje vse skupaj še obrnilo na slabše, previdno ugotavljajo v Teolu.

Seveda samo iz številke ne dobimo prave podobe o tem, koliko pravzaprav Teol izvozi. Treba je namreč tudi upoštevati, da s svojimi izdelki nadomešča uvoz marsikateri drugi veji industrije. Računajo, da za uvoženo marko surovin prihranijo naši industriji tri marke.

Teol je edina tovarna v naši republiki, ki dela sinteze različnih kemikalij, potrebnih v vseh vejah industrije. Čeprav jih navadno le-te uporabljajo v majhnih količinah, pa tudi vrednostno ne predstavljajo velikega zneska, so ta sredstva nepogrešljiva v njihovi proizvodnji. V tekstilni industriji naprimer so Teolovi izdelki v proizvodnji udeleženi le s 4 odstotki. Od spomladi letos pa poznajo Teol po pralnem prašku, mehčalcu za perilo in še po nekaterih detergentih tudi kupci v trgovinah.

Da se lahko hitro prilagajajo željam trga, morajo seveda slediti tudi razvoju v svetu. Sami so poskrbeli, da so dobro založeni s tujo strokovno literaturo, tako da so jim vedno na voljo najnovejšje informacije. Imajo tudi precej velik razvojni oddelek (od 190 zaposlenih jih v njem dela 24), in so se zato sposobni takoj odzvati potrebam trga pa zadovoljiti tudi marsikatero posebno željo kupca. S čim nameravajo v prihodnosti obogatiti svoj proizvodni program. V Teolu niso mogli natančno povedati. Pogovarjajo se sicer o tem in onem, tudi izvoz bodo poskušali karseda povečati, toda prav gotovo je v današnjih razmerah (če upoštevamo samo to, dejstvo, kako vrtoglava je rast dolarja), izredno težko načrtovati.

DARJA JUVAN

● ČESTITKE OB JUBILEJU

Karel Černe

Karel Dimnik

Dva naša občana, udeleženca NOB in nosilca partizanske spomenice 1941, praznujeta v teh dneh pomemben življenjski jubilej. Karel Černe z Litijske ceste 32 slavi 9. oktobra osemdeseti rojstni dan, Karel Dimnik s Sostrske ceste 38 pa 11. oktobra šestdeseti rojstni dan. Obema čestitamo k življenjskemu jubileju!

Novo poslopje Olme je skorajda pripravljeno. Druga proizvodna hala bo naša svoj prostor desno od prve (Foto: D. J.)

Olma se umika Zaloški cesti

Novi Zaloški cesti, ki naj bi jo končno le pričeli graditi prihodnje leto, se bo morala umakniti tudi delovna organizacija Olma, ki ima zdaj svoje prostore na Poljski poti na Fužinah. Skoraj deset let si je ta majhen delovni kolektiv — zdaj šteje 25 zaposlenih — prizadeval najti drugo ustrežno lokacijo za svojo proizvodnjo. Končno so jo po več zapletih le našli. Nova Olma raste komaj 30 metrov proč od sedanjih poslopij; čeprav so se umaknili le malo, je to vendar dovolj, da ne bodo v napoto Zaloški cesti, nekoliko pa so se s tem oddaljili tudi od blokov v Novih Fužinah.

Nova Olma naj bi pravzaprav nastala v dveh stopnjah: prva proizvodna dvorana, v katero naj bi se predvidoma pričeli seliti še ta mesec, je namenjena pravnemu delu njihove proizvodnje, v drugo, za katero naj bi zakopali prihodnje leto, pa

bodo čez štiri ali pet let preselili oljni del in laboratorije. Zidave drugega poslopja bi se v Olmi lotili že letos, če bi imeli na voljo dovolj denarja. Delavci Olme so namreč že od svoje ustanovitve leta 1950 dalje prenavljali proizvodnjo in kupovali nove stroje brez posojil. Tudi prvo poslopje, katerega gradnja jih je po predračunih stala 70 milijonov dinarjev, so postavili s svojim denarjem, za drugega pa naj bi po zdajšnjih cenah potrebovali 120 milijonov dinarjev. Pravijo, da bo poslopje pač raslo tako hitro, kakor bo dopuščal denar.

Ker so v Olmi že dalj časa vedeli, da se bodo morali preseliti, niso v staro poslopje niti tehnologijo več vlagali denarja. V novo stavbo, kjer bodo imeli na voljo več prostora, boljše pa bodo tudi delovne razmere, bodo zato za zdaj selili stare stroje in naprave, njihov proizvodni program pa se ne bo spremenil.

DARJA JUVAN